Regd No. [illegible]

102928

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౮ ● హైదరాబాదు దక్కన్ [illegible] స్వభాను శ్రావణ బ॥ ౧ (౧౬-౧౧-౧౩౫౦ ఫ) సోమవారము ● సంచిక ౩౧

సిసిలీలో సంపూర్ణ బ్రిటిషు విజయం

సిసిలీ

[illegible]

దక్షిణ స్త్రీలారా!

వారికొఱకు ఒకసంబధిక

రద్దు నోటీసు

[illegible]

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమునకు

[illegible]

హైదరాబాదు క్షయ వ్యాధి నివారణ సంఘము

[illegible]

ఆంధ్రరాష్ట్రమునుగూర్చి అనీబిసెంట్‌గారి వాగ్దానము

సంస్కృతములో ఉపన్యాసము

[illegible]

వీధులూడ్చే వారికి నాయీబ్రాహ్మణులలో వివాదము

[illegible]

కాలేజిబాలికయొక్క మతము మార్పించే యత్నము

[illegible]

గోలకొండ పత్రిక

స్వభాను సం॥ర శ్రావణ బ॥ ౮ సోమవారము

అన్యాయమే

భారత దేశములో వివిధ ప్రభుత్వములున్నవి అన్ని చిత్రాలలో ఇదొక చిత్రము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమేకాక, ఫ్రెంచి, పోర్చుగీసు డచ్చి ప్రభుత్వాలున్నవి నేపాలువంటి స్వతంత్ర హిందూ రాజ్యాలున్నవి బ్రిటిషువారికి లోబడిన దేశీయ సంస్థానాలున్నవి మళ్లీ దేశీయసంస్థానాలకు లోబడిన చిన్నసంస్థానాలు జాగీర్లు కలవు. జమీందారీలు కలవు. ఈవిధముగా భారత దేశములో నానాప్రభుత్వాలు సాగుచున్నవి. దేశీసంస్థానాలు బ్రిటిషువారికి లోబడినవైనను కొన్ని అధికారాలు వారికి చెల్లిపచ్చుచుండుటచేత అవి సరియైనవి కావని వారప్పుడప్పుడు లోకానికి తెలుపుచుందురు. దేశీసంస్థానాలలోని తుదికోర్టు తీర్పులపైని ఒక స్వతంత్ర ఫెడరలుకోర్టు ఉండుట చాలా అవసరం. అనేక దేశీసంస్థానాలలో ప్రభువులు కోర్టుతీర్పులపై తమప్రభావము వేయుటకు అవకాశమున్నది. తుదిన్యాయమూర్తి ఆ ప్రభువే యగుటచేతను ప్రభువులు సాధారణముగా నిరంకుశులని విఖ్యాతి గన్నవారగుటచేతను ప్రజలకు సంస్థానమును అతిక్రమించిన మరొక న్యాయస్థానముండుట యవసరము.

భారతదేశమంతయు ఒకే భారతీయుల దేశముగా నుండవలెనేకాని అందు దక్కనీలు, హైద్రాబాదీయులు, కాశ్మీరీలు, మైసూరీలు అని భిన్నభిన్న జాతులుగ నుండజాలరు గదా. అట్లున్నారనుట హాస్యాస్పదమని చారిత్రికులందరు అనగలరు. ఇంగ్లండు దేశమువారు ఇంగ్లీషువారు. జర్మను దేశమువారు జర్మనులు, రష్యావారు రష్యనులు అన్నట్లుగా హిందూస్థానమువారు హిందూస్థానీలు (లేక భారతీయులు) అని చెప్పవలెనేకాని తద్భిన్నముగా జెప్పగూడదు భారతీయులకు భారతదేశములో అన్ని ప్రాంతాలలోను సమానమగు అధికారము లుండవలెను. తిరువాన్కూరు భారతీయునికి కాశ్మీరులో ఉద్యోగాలు దొరకక పోవచ్చును. కాని అతడా సంస్థానములోనికి నిరాఘాటముగా పోవుటకు వెడలివచ్చుటకు అధికారము కలవాడై యుండవలెను. అతడేమైనా తప్పుపనిచేసిన న్యాయస్థానములో విచారించి నేరము స్థిరపడినచో శిక్షించవలెను.

కాని భారతదేశములో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారే కొన్ని అసాధారణ న్యాయాతీతమగు శాసనములను చేసి దేశీసంస్థానాలకు దారి చూపినవారైరి. దేశమునుండ సరిపడనివారిని వెళ్ళగొట్టుట లేక బయటి దేశమువారిని భారతదేశములోనికి రానీయకపోవుట, ౧౫౦ ఏండ్లనాటి పాతశాసనము ప్రకారమో లేక భారతదేశ రక్షణ నిబంధనలమో ఏదోయొక పేరుతో [illegible] విచారణలేకుండా జనులను [illegible] నుంచుట, మున్నగు చర్యలనవలంబించిరి. [illegible] ఈ యుద్ధాన్ని స్వాతంత్ర్య చతుష్టయముకై చేయుచున్నామంటూ ప్రపంచానికి మాటిమాటికి మనవి చేసుకొంటున్నారు. అందు వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము ప్రధానమైనట్టిది. దాని కేమగతి పట్టునో యుద్ధానంతరము మనలో బ్రతికియుండేవారు చూడనే చూడగలరు. అట్లాంటికు చార్టరు అనే అష్టాధ్యాయిని సూత్రించిన చర్చిలు వెల్టు ద్వంద్వముకూడా ఆత్మస్వాతంత్ర్యాన్ని అంగీకరించినారు. ఇదేమున్నది. యుద్ధానంతరం అంతా రామరాజ్యం. కృతయుగము ప్రారంభమగునున్నది. అప్పటి సంగతి యెట్లుండునో ఇప్పుడే మీ కతయుట్లుంది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వాన్ని చూచి దేశీప్రభుత్వాలవారు తమకు సరిపడని వ్యక్తులను బహిష్కరణ చేయడంగాని మా సంస్థానములోకి రావద్దని ఆంక్ష పెట్టడముగాని లేక వెళ్ళగొట్టడం లేక తమ సంస్థానంవారిని నిర్వాసితులనుగా (ఎక్స్టర్ బదర్) చేయడము చూచుచునే యున్నాము కదా. ఇవన్నీ న్యాయసమ్మతమా? కాని మన దేశములో హిందూ ముసల్మానుల సోదరకలహాలు [illegible] బొంది వృద్ధికి వచ్చుచున్నందున ఏసంస్థానమైనా హిందువులపై ఆంక్షలు పెట్టితే ముసల్మానులు నోరుమూసుకొని తూష్ణీంభావము వహించడం, ముసల్మానులను వెళ్ళగొట్టితే హిందువులు నోళ్ళకు తాళాలు వేసుకొనడం అలవాటైనది.

ఇటీవల కాశ్మీరుసంస్థానంవారు పటాల్వి బహదూర్ ఖాన్ గారిని తమ రాష్ట్రమునుండి వెళ్ళగొట్టిరి. అది తప్పని మేము తలతుము. ఇట్టి యితర సంస్థానాలున్నూ యేవ్యక్తులపై చేసినను అదియు తప్పంతముగా నుండునట్లుగా తప్పేఅని అంటున్నాము. ఏ సంస్థానముకానీ ఏవ్యక్తినైనా శిక్షించదలచినచో నేరమును విచారించి స్థిరపరచి శిక్షించవలెను. అట్టిశిక్షపై పైవిచారణ చేయు ఫెడరల్ కోర్టులో అప్పీలుకుంటా నుండవలెను. అందులో తుదితీర్పుగా నేరము స్థిరపడితే ఆవ్యక్తికిచ్చిన శిక్షను అనుభవించునట్లు చేయవలెను. అదే నిజమగు నిష్పక్షిక న్యాయము. అట్టికాలమెన్నడు వచ్చునో తెలియదు? మేము కోతిపుల్లలము కాకపోతిమి కదా!

మునసపల్లి అసెంబ్లీ [illegible] హైద్రాబాదు సమీపమున [illegible]

...

[illegible]

హైద్రాబాదు రేడియో

తెలుగు కార్యక్రమం

ప్రతిదినము సాయంత్రము ౫ గంటలనుండి ౫—౩౦ వరకు ౧౦ నిమిషాలు యుద్ధవార్తలు ౧౦ నిమిషాలు సంగీతము, ౧౦ నిమిషాలు ఏదైన్నా వ్యాఖ్యానం ఏయేవ్యాఖ్యానాలు జరుగునో యీ క్రింద తెలుపుచున్నాము.

మంగళవారము ౧౫ మెహరు ౧౩౫౨ ఫ.

హైద్రాబాదు ప్రాచీన గ్రంథకవులు — శ్రీ సురవరం ప్రతాపరెడ్డిగారు.

శనివారము ౧౯ మెహరు

[illegible] — శ్రీ రామాచారి గారు. ఏ. ఆర్. పి. ప్రసంగం

మంగళవారం ౨౨ మెహరు

వేణీసంహారం — ఏకాంకి ప్రదర్శనం.

శనివారం ౨౬ మెహరు

(౫—౧౫ నిం: నుండి)

హైద్రాబాదులో [illegible] ఖండవల్లి బాలేందుశేఖరంగారు

*

శ్రీమహారాజా రాజాబహద్దూర్ వెంకటరామారెడ్డి ఓ. బి. ఇ. గారి డెబ్బదిమూడవ జన్మదినోత్సవము, శ్రావణ బ॥ ౮ సోమవారం [illegible] సాయంకాలము గం॥ ౫—౩౦ నిమిషములకు శ్రీ సావిత్రీ న్యాయపాఠశాల వారిచే [illegible] మహారాజా గారి అధ్యక్షతలో జరుగును.

*

విద్యార్థుల [illegible] షోలాపూరు [illegible] హైద్రాబాదు పోలీసువారు పట్టుకొన్నారు.

...

లాతూరులో అల్లరులు జరిగియుండెను వాటిని విచారించుటకు [illegible] కమీషనువారు విచారణఫలితములను నివేదికరూపముగా [illegible] ప్రభుత్వానికి [illegible]

...

[illegible] గారు కాశ్మీరుకు భార్యాసమేతముగా వెళ్ళియుండిరి. [illegible] కాశ్మీరు [illegible] ఒక మోటారులో [illegible] పోలీసు [illegible]

...

హైద్రాబాదు ప్రభుత్వము [illegible]

[illegible] కర్నల్ స్లాటర్ [illegible] సికింద్రాబాదు [illegible]

*

[illegible] ఆగస్టు సాయంకాలము [illegible] శ్రీ పింగళి వెంకటరామారెడ్డి [illegible] రాజాబహద్దరు వెంకటరామారెడ్డిగారి జన్మదినోత్సవమును జరుపుదురు. [illegible] అని వినుచున్నాము.

*

[illegible] ఆగస్టునుండి సికింద్రాబాదు [illegible] ఏ-ఆర్.పి. [illegible]

*

[illegible] రామారావుగారనే వకీలు హైద్రాబాదు [illegible] సికింద్రాబాదు [illegible]

[illegible]

[illegible] హైద్రాబాదు [illegible]

గోలకొండ గ్రంథాలయం

శాస్త్రదాస్యము

గ్రంథకర్త - శ్రీ కొప్పరపు సుబ్బారావు గారు. ప్రకటణ: [illegible] తెనాలి, నవజీవన గ్రంథమాలవారి మొదటి పుష్పము. వారివద్దనే దొరకును.

గ్రంథము చిన్నదైనా వెల ఎక్కువ. సగము వెల పెట్టుట న్యాయము ఎక్కువ ప్రచారహేతువగును. గ్రంథమంతటిలోని [illegible] తెనుగులో వీరేశలింగముగారి తర్వాత మంచి వచనశైలి [illegible] ఇప్పుడు కొప్పరపు సుబ్బారావుగారు [illegible] శైలిలో సముద్యోగము, శీఘ్రత, [illegible] అన్ని [illegible] బ్రాహ్మణులే [illegible] శ్రీ శంకరాచార్యులే [illegible] శాస్త్రాలు చెప్పినవారు [illegible] "సనాతనులు" అనువారు [illegible] శాస్త్రదాస్యాన్ని ప్రకటించు [illegible] "సనాతనులు" (అనగా పూర్వాచారపరాయణులు) ఒక బ్రాహ్మణులలోనే [illegible] వైశ్యులలో [illegible] ఇతర వర్ణాలలోను [illegible] బ్రాహ్మణవైశ్యేతరులలోను [illegible] శాస్త్రదాస్యమా? లేక దాస్యశాస్త్రమా? [illegible] పూర్వకాలములో [illegible] శాస్త్రము [illegible] ప్రత్యేక శాస్త్రాలు పుట్టినవి. [illegible] ఇంగ్లీషు రాజ్యములో [illegible] క్రైస్తవులతో [illegible] పూర్వకాలములో ఒక [illegible]

"[illegible]"

[illegible] సనాతనులు [illegible] శాస్త్ర [illegible] ఇట్లు చెప్పిరి.

"[illegible] ధర్మో భవః"

వాహ్యాళి

గ్రంథకర్త శ్రీ బూర్గుల రంగనాథరావుగారు- ప్రకటనకర్త వెల ౬ అణాలు దొరకుచోటు సాధనసమితి, సికింద్రాబాదు (దక్కను)

ఇందు శ్రీబూర్గుల రంగనాథరావుగారు రచించిన ఆరుకథలున్నవి ఈపుస్తకానికి శ్రీ ఆదిరాజు వీరభద్రరావు గారు [illegible] వీక్షలో ఇట్లువ్రాసినారు "నెలతప్పకుండా చదివేవారికల్లో యీయుక్తరచనలు భాగం పంచుకొంటున్నవి-కథా రచయితల్లో ప్రథమస్థానం ఆక్రమించుకోగలరని యీ [illegible] ఆశిస్తున్నాను" [illegible] అంటున్నారు.

బూర్గుల రంగనాథరావుగారి యీకథలలో స్వతంత్రత, నవ్యత, కల్పనాసామర్థ్యము, రచనాపాటవము సువ్యక్తమగుచున్నవి-ఏప్రాంతీయములు ప్రాంతపు వ్యావహారికములో రచించవలెనని వ్యావహారికభాషా సృష్టికర్తలను [illegible] ఈరాష్ట్రములో కొందరికి [illegible] గోదావరి భాషనే అనుకరించుట "ఒకఫ్యాషన్" అయిపోయింది బూర్గులవారున్నూ కొన్నిపదాలట్టివి వాడినారు [illegible] [illegible] చెప్పాలంటే [illegible] "నవరీ" "వన్నాక" [illegible] ఇంగ్లీషుపదాలనుచ్చరించుటకూడా [illegible] [illegible] ఈకథల [illegible] బూర్గులవారిక థాప్రారంభపద్ధతి ఆకర్షణీయంగా ఉన్నది [illegible] రమ్యత కలదు, రాజేశ్వరికథ విశిష్టతకలది, నాగరికతావ్యామోహములో [illegible] రాజేశ్వరికి పశ్చాత్తాపమునకలుగుట [illegible] కథలలో నీతికూడా ఒకస్థానమిచ్చియుండుట [illegible] రంగనాథరావు గారిలో మంచి కల్పనాశక్తి [illegible] దానిని బాగా ప్రకటించుదురుగాక —

ధర్మశాస్త్రాలలో స్వర్గం కానరాదు. అంతా [illegible] బ్రాహ్మణులందరి స్త్రీలను పొందితే జర్మనీ [illegible] శూద్రులు బ్రాహ్మణస్త్రీలకు జేపనిచేస్తే [illegible] ఘోరహింసలు [illegible] శాసించిరి.

"[illegible]" అను మనుస్మృతిలో [illegible] సూద్రుడు బ్రాహ్మణునితో సమానం [illegible] ఇట్టిపక్షపాత [illegible] సుమారు ౨౦౦౦ వరకు [illegible] ధర్మశాస్త్రాలలోను పురాణాలలోను చూపింపగలము-కొప్పరపు సుబ్బారావుగారు ఇదేమియున్నా [illegible] ఒక హరిజనసమస్యవరకేకాక ధర్మశాస్త్రాలలోని ప్రక్షిప్తాలను పక్షపాతాలను, స్వార్థపరత్వాలను అను అన్యాయాలను [illegible] శాస్త్రధిక్కారం [illegible] ఇదివరకే [illegible] కొన్ని యిట్టి గ్రంథాలను ప్రచురించినారు-కాని [illegible] శాస్త్రములలోని అన్యాయాలను నిర్భయముగా బయటపెట్టవలెను- [illegible] బ్రాహ్మణావిర్భావము [illegible] కాలములో [illegible] ఒక్కటుకూడా లేదని [illegible] చెప్పుచున్నాము. ఈ గ్రంథాన్ని సంస్కారప్రియులంతా తప్పకుండా చదువవలెను

మెదకు జిల్లా సభ
తీర్మానములు

సదాశివపేటయందు జరిగిన మెదకుజిల్లా సభయందు అంగీకరింపబడిన ముఖ్యమగు తీర్మానములు సారాంశముక్రింద ఇవ్వబడినది.

ప్రభుత్వమువారు రాజకీయనిర్బంధితులను ఖైదీలను వెంటనే విడిచిపెట్టవలెను.

ప్రభుత్వము పెద్దరోడ్డునుమీదయున్న గల ప్రతి గ్రామమును మొరంరోడు వేసి పెద్ద రోడుతో కలుపవలెను.

స్త్రీలకొరకై జిల్లాలో తెలుగుద్వారా విద్యగరపు మాధ్యమిక పాఠశాల స్థాపించవలెను.

భూమిపన్ను అధికంగా ఉన్నది. ముఖ్యముగా తరీపన్ను దారుణంగా ఉన్నది. ప్రభుత్వమువారి పన్నువిధానమువలన రీదవారికి చాలా అన్యాయము జరుగుచున్నది. కనుక చెరువుకుంట వాగుక్రింది పారకంభూములకు ఎకరమునకు ౧౨ రూపాయిలకు మించకుండ పన్ను తగ్గించవలెను.

జేరుబావులీ తరీబా గాయకుపన్నులలో. అందరూజా వేరూజా ఆయాకట్టులను, శ్రమలేకుండ ముస్తర్కా జర్యా సహాయక బావులు మున్నగు అన్నిరకములైన బావులనుయమాలం—బాండ, కొలు, ఇదకి మున్నగువాటికితరీబా గాయకుచున్నపరది శాశ్వతంగా ఖుష్కీపన్నును నిర్ణయించవలెను. ఖాలాసా గైరుఖాల్సాలన్నిటిలోను ప్రైవిధముగా చేయవలెను ఖుష్కీపన్నును నిర్ణయించవలెను తగ్గించవలెను.

ఆహారపరిస్థితి నెమరొక్కనటకు దేశసంరక్షణకొరకు ప్రజావిశ్వాసముగల మంత్రివర్గ మేర్పడుటవసరము—కనుక జె.టలే జానేబాప్రభుత్వ మేర్పరచవలెనని ప్రభుత్వముదారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

పటేలుపట్వారి స్కేల్ హెచ్చింపవలెను. వసూలునుబట్టికాకుండా శైరావునుబట్టివీరికి స్కేల్ యివ్వబడవలెను ప్రభుత్వోద్యోగులు వీరియెడల తగునాదరగా మెదలవలెను.

మహబూబునగరు తెనుగు రేడియో

మన ప్రభుత్వమువారు ప్రతిజిల్లాయందు రేడియోలను స్థాపించినారు. ఎట్టికేరేడియో మాకుకూడా నున్నది. కాని స్థానికాంధ్రులు మాత్రము రేడియోనువినుట అన్యాయమని భావించినారు. ఇకనైనా శ్రద్ధతో పిలాసాగ్రంగా సాయంకాలం ౫గంటలకువచ్చి రేడియోనువిని ఆనందించె అవకాశాన్ని కలుగజేసుకుందురని ఆశించుచున్నాను. (ఒవి)

వార్ ఫండుకై నాటక ప్రదర్శన

(స్వవి.) మహబూబునగరు, ౨౦-౧౧-౫౨ఫ.

ఈ నాటకప్రదర్శనమునకు వారము రోజులనుండి హడావిడిజరిగినది. ఈ తాలూకాకు సంబంధించిన పటేలుపట్వారీలకు గిరుదావర్లద్వారా టికెట్లు కట్టించినారు. స్థానికములో పోలీసువారిద్వారా తహసీలుచేసుకారుద్వారా టికెట్లనమ్మించినారు. టికెట్లకాస్టీలు ఎనిమిదనాలు మొదలుకొని మూడురూపాయిలవరకు.

సిరిసిల్ల

(ఒకవిలేఖరి)

౫ మెహర్ ౧౩౫౨ఫ.

ఇంతవరకు చెఱువులలో కుంటలలో నీరు రాలేదు. ఆశ్లేషకార్తె అంతముకావచ్చెను. వరిపైరు సుఖముగాఅలికిన మాకెదురుకూడకుండవని పెద్దలంటారు. మఘ కార్తె నీరువచ్చినానే పైరుమునకరేపున. ప్రభుత్వమువారు పునర్వసుకార్తెలో తగువికార్తెగనిర్ణయించిన రైతులు బాగుపడగలరు.

పునాసలు మంచిగనేయున్నవి. పెసరుపురుగు తినిపోగ మిగిలినవిగొడుగున్నత్తుచున్నది. నేడు రేపు వర్షమునురియకున్న ఎండిపోగలవు. రాత్రివెన్నెల కాయుచున్నది. దినమెల్ల ఎండ కరియుచున్నది. మొక్క వాడిపోవుచున్నది.

ఎన్. నూకతిరెడ్డిగారు దిర్ఘంధనములో ఉంచబడి రెండునెలలు మాటవచ్చెను. ఆరోగ్యము చెడి చాలచిక్కిపోయినారు. వైద్యశాలకు వెళ్ళటానికైనలేక వైద్యుడు అక్కడకు వచ్చినట్లుగా ఆశించుటవుడి—ఎస్-పి.వద్దరెండుమూడువిజ్ఞప్తులుపంపెనట—ఫలితము తెలకున్నది. ఆరోగ్యము బాగుచేసుకునేనిమిత్తము హూంసెక్రెటరి గారికిగూడ సిరిసిల్లనుండిజి పోలీసుకారిద్వార విజ్ఞప్తి పెట్టిన జవాబు లేదు.

ఆంధ్రమహాసభ అధ్యక్షులవారి ప్రచారము

(స్వవి.) సూర్యాపేట ౬-౧౧-౫౨ ఫ

౬ సెహమంగళవారము శుక్రవారము నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రమహాసభ అధ్యక్షులు ఎ వర్మ, సూరంతరావు, ఉపన్యాసకుల శేషగిరిరావు, బొజ్జంవరసింహ నారాయణరెడ్డిగార్లు మోటర్ బస్సులో సూర్యాపేటకు దయచేసిరి. స్థానికయువకులైన కామరెడ్ల నల్లజాడాలు చూపుంచుచెను యన్నారు, తదనంతరము మనవాలు చాలఉత్సాహముతో అధ్యక్షులకు రికి తదితర నాయకులకు స్వాగత మొసంగిరి. అనాడువల్లభపురంరైతు లో ముచ్చటింపులు జరిగినవి, రెండవనాడు ఆంధ్రకళత్రమహావిద్యార్థుల బసకుచూచిరి. ఆనాడు సాయంకాలము కొండలపర్తిగ్రామమున బండ్లపైన ప్రయాణము సాగించి సాయంకాలము తిరిగి సూర్యాపేటకు వచ్చిరి. రెండవరోజున వల్లభపురమునకుపోయిరి అక్కడి రైతులు హరిజనులు స్వాగతమును సన్మానపత్రములను అర్పించిరి. రెండుగంటలకాలము రైతులను అక్కడి పటేలుపటువారీలకు కల్గినతగాదాలను విచారణములు పలికిరి. తగు హితోపదేశము చేసి తిరిగి సూర్యాపేటకువచ్చిరి. వర్తక సంఘమువారు సన్మానపత్రము నొసంగిరి. స్థానిక తాలుసంఘము కార్యకర్తలకు తగుపైనసమాధానములనిచ్చి ఆక్కడివారి జేదాభిప్రాయములను తొలగించిరి.

జగిత్యాల

(ఒకవిలేఖరి) ౨౯-౧౦-౫౨ఫ.

కరీంనగరం ఆంధ్రమహాసభ జిల్లాసంఘ కార్యదర్శిగారును, జిల్లాసంఘసభ్యులగు శ్రీ ఎం.నారాయణరావుగారు జగిత్యాలకువచ్చి ఆం.మ.స. ప్రాథమికసభ్యులను చేర్పించిరి. తర్వాత స్థానిక ప్రముఖులతో కలిసి తాలూకాసంఘ స్థాపనకై ప్రయత్నము సాగించిరి. స్థానిక వకీలుమహాశయులు ముఖ్యముగా యువకులు చాల ఉత్సాహము గనపరచిరి. వకీలుమహాశయులు శ్రీలాలాజాగన్ కిశోరువకీలు గారి భవనములో శుక్రవారమునాడు సమావేశమగుటకు నిర్ణయించిరి

సంఘము స్థాపించుటకు ఈ మధ్య కార్యకారిణీసభ వారి తీర్మానము ననుసరించి స్థానికకమిటీ నియమముల ప్రకారము మొదలుమొదలు (౨౦౦) మంది సభ్యులను చేర్పించుటకై ప్రముఖులతో కలిసిన తాత్కాలిక సంఘం శ్రీలాలాజుగల్ కిశోరుగారు అధ్యక్షులును, శ్రీశివరాజయ్యగారు, శ్రీ హన్మంతరావుగారలు కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకొనిరి. తదితరమహాశయులు, కోశాధిపతులు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనిరి ఈ సంఘమువారు సభ్యులను చేర్పించుట ప్రారంభించినారు. దాదాపు (౫౦) మందిసభ్యులు చేర్పించబడినారు.

కరీమునగరు— ఉస్మానియాంధ్రభాషా నిలయము—పునరుద్ధరణము

కరీమునగరు జిల్లా కేంద్రములోని "ఉస్మానియాంధ్రభాషా నిలయము" చాలకాలమునుండి నిద్రావస్థలోనుండెను. ఇటీవలనే పురప్రముఖులు కొందరభిమానించి గ్రంథాలయ పునరుద్ధరణమునకై పూనుకొనిరి. దాదాపు ౨౦౦ రూపాయిలు ఉదారులగు భాషాభిమానులు విరాళముగా దయచేసిరి. ప్రస్తుతము గ్రంథాలయ భవనము బాగు చేయబడినది. అవసరమగు ఫర్నిచరు కూడ సమకూర్చబడినవి. తెలుగు, ఉర్దూ, హిందీ మరియు ఇంగ్లీషుభాషలలో దిన, వార, మాసపత్రికలు తెప్పించబడుచున్నవి. ఆమిహరునాడు మఱల గ్రంథాలయము తెఱచుటకై స్థానిక న్యాయవాదులు, పురప్రముఖులును, భాషాభిమానులు. దాదాపు ౪౦మందివరకు విచ్చేసిరి. ౧-౨ నెలలలో గ్రంథాలయభవనము నిర్మించుటకును, భవనస్థానిక విశాలపరచుటకును, మఱియు లేని గ్రంథములను సంపాదించుటకును ప్రయత్నములు చేయవలయునని సంకల్పించిరి. వీరిప్రయత్నము త్వరలో సఫలమగుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

దహేగామ

ఇది ఆదిలాబాదుజిల్లాలో సిర్పూరు తాలూకాలోనిది. గృహసంఖ్య సుమారు(౩౦౧), జనసంఖ్య (౧౫౦౦) పైనకలది. పైగ్రామములో సర్కారువారిపాఠశాల తపాలాఫీసుకలవు. నరసింహ మృగశిరకార్తెనుండి ప్రవేశపై పుష్యకార్తె అంతంవరకు వానలుకురిసి పునాసపైర్లు బాగావిశేషంగాయున్నవి. చెరువులలోకి కొంత నీరువచ్చియున్నది. కొన్ని నిండినవి. కాని యిక్కడ ప్రస్తుతం బట్టలకు చెనుకిటిభరలేయున్నవి. పైగ్రామములో చిన్నలు రూపాయికి నాల్గుసేర్లన్నర స్థానికసాహుకార్లుఅమ్ముతున్నారు. కాబట్టి చుట్టుపట్టుగ్రామాలలో రూపాయికి ఆరుసేర్ల చిన్నలు అమ్ముతున్నారు. యీగ్రామములో శక్కర(కిరోసనాయిల్) బొత్తిగా దొరకుటలేదు. బెల్లంవస్తువల ఎంతో నిరాకరించినారు. శక్కర ప్రస్తుతం దొరకక శక్కరవలె ప్రమయుయినది.

కూలీల మనవి

(ఒకవిలేఖరి) ౧౪-౯-౧౯౪౩.

ఈనెలలో ఖమ్మంమెట్టు కూలీలకు యివ్వవలెనని కరువు మంచి నూనెవంతునరకు తగ్గించబడింది. దానివలన కూలీలలో విపరీతమైన అసంతృప్తి కలిగింది. కూలీలు ఖమ్మంతాలూకా ఆంధ్రమహాసభ కార్యదర్శిగారైన శ్రీ చంద్రాపూరి అక్కిరాజుసత్యనారాయణగారి నాయకత్వమున కలెక్టరు గారివద్దకు బయలుదేరిరి అయితే వారిని అదలించి పంపివేశారు. కులమతవిచక్షణ లేకుండా జనసామాన్యమంతా సుమారు రెండువందల మంది పాల్గొన్నారు.

మరుసటినాడు పెట్టకుండా కూలీలు మేడమీద పోయి కలెక్టర్ గారివద్దకు పొవలెను మంచి ధాన్యం కూలీల కెక్కువకు తీసుకొనిపొవలెను అనే నినాదాలతో కూలీలయిందరు తరలి బజారు, కమాన్ బజారు, మరియు, ఖమ్మంబజారు గుండా కలెక్టరుతరఫున వెళ్లిరి.

కూలీలకోర్కెలు న్యాయసమ్మతముగా వున్నప్పటికి కలెక్టరుగారు వినిపించుకొనుటకు ఒప్పుకొనలేదు.

బుడ్డా వేంగళరెడ్డి

(౧)

—ను. వే.

కర్నూలుజిల్లాలో కోయిలకుంట్ల అను తాలూకా కలదు. కోయిలకుంట్లకు 2 మైళ్ళ దూరములోను కర్నూలు పట్టణానికి ... మైళ్ళ దూరములోను, ఉయ్యాలవాడ అను గ్రామమున్నది. అప్పటి ఒక సాధారణ రెడ్డికుటుంబపు ... కలరు. ఆట్టి వంశములో బుడ్డా వెంగళరెడ్డి జన్మించెను. ఆతడు జన్మించిన శుభదినమేదో తెలియదు ... సరిగా తెలియదు. క్రీ-శ. ౧౯౦౭కు ఒకరోజు ... సమాధిపొందిరి అప్పటికాతని వయస్సు ౭౦ యుండెనందురు. కావున ఆతనిజన్మము క్రీ శ. ౧౮౩౭ ప్రాంతములో నుండియుండును.

అతనినిచూచి ధన్యులైన వృద్ధులిప్పటికిని కర్నూలుజిల్లాలో మూర్తికొలది గా కలరు. అతడు సాధారణముగ ఎత్తైనవాడును, ... శరీరపుష్టికలవాడును, గోధుమవర్ణమువాడును, చిన్నతనపు స్ఫోటకపుమచ్చల మొగము వాడును, "భాగ్యమనిషి" కి ఉండవలసిన లక్షణాలన్నీ కలవాడునై యుండెను. చిన్నతనములో ఫ్లాగము తొడిగెను. (ఇప్పటికిని ... కర్నూలుజిల్లాలో ... అందురు.) పెద్దవాడైన తర్వాత ... ఆకాలములో పల్లెంతో నిజములు ... తొడుగుకుండిరి. ... పెద్ద గుండుదుమాలను ... పెట్టుకొనుచుండిరి. ... తెప్పలు ... ఇది ... వేషాదికవిశేషము.

* *

ఆప్రాంతము ... జీవనము గడుపు తెలుగు కవులచేత పండితులచేత ... సమకాలికుడు. ... బుడ్డా వెంగళరెడ్డి ...

[illegible]

[illegible]

(కశేషము)

జపానువారి పరిచారపు అసత్యము బయలుపడుట

... 'ఆసియాఖండమునకు' ... ప్రధాననగరము ... బలవంతముగ ప్రచారము చేయించబడి ... (౨౦౦) భారతీయులను ఇప్పటివరకు ... ప్రభుత్వాధికారులు తెలుపుచున్నారు.

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా ... ...
ఆరు నెలలకు " 3-00-0 "
విదేశములకు సంవత్సరం రు. ...
విడి ప్రతి ...
పాత ప్రతికి వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions
BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISFMENT

Volu 18 — No 1] *Published on every Monday and Thursday Hyderabad Dn* 23—:—1943

కలకత్తా వీధులలో ౧౨౩ క్షుత్పీడితుల మరణము

కలకత్తా, ఆగస్టు ౧౫

ఆకలిబాధవల్ల ప్రవేశించి, రోగములవల్ల నశించి, వీధులలో పడియుండిన ౧౨౩ మంది ఆగస్టు ౧౫ ఆదివారముతో అస్పత్రులకు చేర్చబడినారు. వీరిలో ... స్త్రీలు, పురుషులు ... అస్పత్రులలో చేర్చబడిన వారలలో ... మరణించినారు.

బర్మాకు స్వాతంత్ర్యము

జపానువారు బర్మాకు స్వాతంత్ర్యము ఇచ్చినారని ప్రకటించినారు ... ఆగస్టు ... ఇది బర్మా ... స్వాతంత్ర్యము ... అని అధికారులు చెప్పినారు.

నదీ ప్రవాహములకు గ్రామముల బలులు

... రాంపూరు, ఆగస్టు ...

... వీపాలా, ... గ్రామములు ... నదిలోని ప్రవాహములో మునిగిపోయినవి ... మునిగిపోయినట్లు తెలిసినది ...

... ఆగస్టు ...

... ౨౭...

౧౬౦ ఏండ్ల ఆయుస్సు

నాగపూరు, ఆగస్టు ...

... సంవత్సరముల ... "హితవాద" ...

ప్రకటన

క్యాపిటల్ ... ముద్రిత ... సిద్ధముగానున్నది. వివరములకు:—

...

ప్రకటన

...

నేటి రాత్రి

శివుని ఆత్మలింగం సాధించి తెస్తానని శపథం చేయుట- అట్టి ప్రతినను భంగము చేయుటకుగాను తంటాల మారియగు నారదుని ప్రయత్నము" భంగపరచు "శివశక్తి", "శివభక్తి"- ఈ రెంటిలో ఏది బలవత్తరమో చూస్తానని మరల రావణుడు పట్టు బట్టుట- రావణుడు ఘోర తపస్సు చేయుట- లింగమును బడయుట- మరల నారదుడు విఘ్నేశ్వరుని వలన భంగము చేయించుట — చూడండి.

భూకైలాస్

ప్రఖ్యాత నటీ నటవర్గము:— ఎం. వి. సుబ్బయ్య నాయుడు, మాస్టర్ విశ్వం, ఆర్. నాగేంద్రరావు, ... సుబ్రహ్మణ్యం, లక్ష్మీబాయి, హేమావతి, నరసింహం, కమలాబాయి మొదలగువారు.

రాయల్ సినిమా
సుల్తాన్ బజారు, హైదరాబాదు.

రేట్లు.—పురుషులు రూ. 1-8-0, 1-0-0, అ 10, 6,
స్త్రీలు.—అణాలు 10, 6, 4.

ని. మ. ప్ర. నిజాంస్టేటు రైల్వే
నోటీసు

అందరకు తెలియజేయడమేమనగా, ... ఔరంగాబాదు స్టేషనుతో ... ఆక్షను ... అమ్మకము ... చేయబడును.

చీఫ్ కమర్షియల్ మేనేజరు

...

... హైదరాబాదు దక్కన్

సిమెంట్ సినిమా

ZIA

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Prathap Reddy, B.A., B.L